

ANALIZA LIKOVNEGA DELA

Vsebinska analiza likovnega dela

- Motiv- je vse to, kar iz slike razberemo .Motiv je lahko preprost ali sestavljen. Najpoosteje kot motiv nastopa človek. (Portret, avtoportret, akti, figure, družinski portret, karikatura...
 - narava – pejzaž
 - žival (animalizem)
 - predmeti – tihožitje
 - opravila – dogodki iz vsakdanjega življenja (žanrska slika)
 - naselja – veduta
 - notranji prostor
- vsebina- ko podrobno razčlenimo motiv, ga povežemo z avtorjem in obdobjem, v katerem je to delo nastalo, govorimo o vsebini likovnega dela.
- snov- snov likovnega dela pa nam pove, od kod je umetnik črpal navdih za svoje delo, ali je bila to mitologija, vsakdanje življenje, snov vzeta iz zgodovine, sv. pisma...

Oblikovna analiza likovnega dela

Nam odgovarja, kako je neko likovno delo nastalo, katere likovne prvine ali likovna izrazna sredstva je umetnik uporabil.

- točka: osnovna likovna prvina je točka, ki že omogoča izdelavo neke risbe ali slike.
- črta: zgovorno likovno izrazno sredstvo, ki nosi včasih tudi čustven naboj (saj nam ravne črte kažejo na žalost, ostrino, agresijo, medem ko krive linije izražajo neko mehko)
- barva: zelo močna prvina, ki ima pogosto simboličen pomen (npr. rumena barva- sonce...)
- svetloba: pomen, ločitev: hladne, tople barve.
- površina: pri kiparstvu bomo opazovali gladke in hrapave površine, pri slikarstvu pa bomo ločevali med tankimi, lazurnimi nanosi ali debelimi nanosi pastozen (nanašamo kar z lopatico - impresionisti)

- svetloba: je pomembna likovna prvina, ki jo znajo izkoristiti le redka obdobja pred nastopom renesanse. Najfinejši način prikazovanja svetlobe in sence je uspel izraziti Leonardo Da Vidnci v njegovi tehniki, ki se imenuje *sfumato* (zadimljenost). Njegov pretanjen način slikanja najboljše kaže način slikanja Mone Lise na sencah, ki padajo od nosu, vek in ustnic. Drugačen, bolj intenziven prikaz sence razvije obdobje baroka s slikarjem Caravaggio (klicanje sv. Mateja). Močnemu prikazovanju svetlobe in sence rečemo *chiaro scuro* (ali princip svetlobe in sence).
- prostor: z redkimi izjemami vse do nastopa renesanse se slikarji izražajo v likovni govorici ploskve, saj prostora ne znajo ali pa nočejo upodobiti. Takšno je bilo naprimer slikarstvo starih Egipčanov, Japonsko in Kitajsko slikarstvo (kot bi bilo "nalepljeno"). Šele v času renesanse pa slikarji prepričljivo naslikajo prostor in plastičnost teles.
- Perspektiva: slikarju je v pomoč pri upodabljanju volumna in globine npr. BARVNA PERSPEKTIVA, ki upošteva, da tople in svetle barve predmet povečajo in približajo, temne in hladne barve pa oddaljijo in pomanjšajo. GEOMETRIJSKA ALI LINEARNA PERSPEKTIVA se razvije v renesansi, ko si slikarji zamislijo neke točke, iz katerih navidezno potegnijo črte, silnice, in nato naslikajo predmete v ospredju večje, tiste v ozadju pa manjše. Če imamo eno samo očišče (točko), govorimo o CENTRALNI PERSPEKTIVI. OSNE PERSPEKTIVE so se slikarji držali in po njej slikali predmete in osebe z razporeditvijo po navpični osi še preden so razvozlali pomen linearne perspektive. Takšno razporeditev se najbolje vidi pri slikarju Giottu in njegovih freskah.
- Pozicija: nam pove, kako so predmeti razporejeni pro prostoru, ali gre za prosto oz. nevezano kompozicijo, ali pa za razporeditev, ki sledi vodoravni, navpični, diagonalni, simetrični, trikotniški, piramidalni, krožni.

